



Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

16 septembrie 2015*

„Trimitere preliminară — Cooperare judiciară în materie civilă sau comercială — Notificarea sau comunicarea actelor judiciare și extrajudiciare — Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 — Articolul 8 — Refuzul primirii unui act — Lipsa traducerii unuia dintre documentele transmise — Lipsa formularului tip prevăzut în anexa II la regulamentul menționat — Consecințe”

În cauza C-519/13,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Curtea Supremă a Republicii Cipru (Anotato Dikastirio Kyprou, Cipru), prin decizia din 13 septembrie 2013, primită de Curte la 27 septembrie 2013, în procedura

Alpha Bank Cyprus Ltd

împotriva

Dau Si Senh,

Alpha Panareti Public Ltd,

Susan Towson,

Stewart Cresswell,

Gillian Cresswell,

Julie Gaskell,

Peter Gaskell,

Richard Wernham,

Tracy Wernham,

Joanne Zorani,

Richard Simpson,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Tizzano, președinte de cameră, domnii S. Rodin și A. Borg Barthet, doamna M. Berger și domnul F. Biltgen (raportor), judecători,

* Limba de procedură: greaca.

avocat general: domnul M. Wathelet,

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 27 noiembrie 2014,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Alpha Bank Cyprus Ltd, de R. Garcia și de B. Sigler, solicitors, de B. Kennelly și de P. Luckhurst, barristers, de P. G. Polyviou, de E. Florentiadou și de G. Middleton, dikigoroï;
- pentru domnul Si Senh, pentru doamna Towson, pentru domnul și doamna Cresswell, pentru domnul și doamna Gaskell, pentru domnul și doamna Wernham, pentru doamna Zorani, pentru domnul Simpson, precum și pentru Alpha Panareti Public Ltd, de K. Koukounis, de G. Koukounis și de C. Zanti, dikigoroï;
- pentru guvernul cipriot, de D. Lysandrou și de N. Ioannou, în calitate de agenți;
- pentru guvernul german, de T. Henze, de J. Kemper și de D. Kuon, în calitate de agenți;
- pentru guvernul elen, de G. Skiani și de M. I. Germani, în calitate de agenți;
- pentru guvernul spaniol, de M. J. García-Valdecasas Dorrego, în calitate de agent;
- pentru guvernul austriac, de C. Pesendorfer, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de M. Condou-Durande și de A.-M. Rouchaud-Joët, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 22 ianuarie 2015,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 8 din Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială („notificarea sau comunicarea actelor”) și abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului (JO L 324, p. 79).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul a șapte litigii între, pe de o parte, Alpha Bank Cyprus Ltd (denumită în continuare „Alpha Bank”), o instituție bancară ce are sediul în Cipru, și, pe de altă parte, domnul Si Senh, doamna Towson, domnul și doamna Cresswell, domnul și doamna Gaskell, domnul și doamna Wernham, doamna Zorani și, respectiv, domnul Simpson, care au reședința permanentă în Regatul Unit (denumiți în continuare „intimații din litigiile principale”), precum și Alpha Panareti Public Ltd, societate cipriotă care a garantat împrumuturile ipotecare încheiate de cei șapte intimați din litigiile principale, în legătură cu plata soldului acestor împrumuturi.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Considerentele (2) și (6)-(12) ale Regulamentului nr. 1393/2007 au, printre altele, următorul cuprins:

„(2) Buna funcționare a pieței interne impune necesitatea de a îmbunătăți și accelera transmiterea între statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială, în scopul notificării sau al comunicării.

[...]

(6) Eficiența și celeritatea procedurilor judiciare în materie civilă necesită transmiterea actelor judiciare și extrajudiciare în mod direct și prin mijloace rapide între autoritățile locale desemnate de statele membre. [...]

(7) Rapiditatea transmiterii justifică utilizarea tuturor mijloacelor corespunzătoare, cu respectarea anumitor condiții privind lizibilitatea și fidelitatea actului primit. Securitatea transmiterii impune ca actul ce urmează a fi transmis să fie însoțit de un formular tip, care se completează în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale locului unde se realizează notificarea sau comunicarea, sau într-o altă limbă acceptată de către statul membru în cauză.

(8) Prezentul regulament nu ar trebui să se aplice în cazul notificării sau al comunicării unui act către reprezentantul autorizat al unei părți în statul membru în care se desfășoară procedura, indiferent de locul de reședință al acelei părți.

(9) Notificarea sau comunicarea unui document ar trebui efectuată cât mai curând posibil și, în orice caz, în termen de o lună de la primirea de către agenția de primire.

(10) Pentru a asigura eficiența prezentului regulament, posibilitatea de a refuza notificarea sau comunicarea actelor ar trebui să se limiteze la situații excepționale.

(11) Pentru a facilita transmiterea și notificarea sau comunicarea actelor între statele membre, ar trebui să fie utilizate formularele tip prevăzute în anexele la prezentul regulament.

(12) Agenția de primire trebuie să informeze destinatarul în scris, folosind un formular tip, asupra faptului că are posibilitatea de a refuza primirea actului notificat sau comunicat în momentul notificării sau al comunicării acestuia sau returnând actul agenției de primire, în termen de o săptămână, în cazul în care acesta nu este redactat într-o limbă pe care destinatarul o înțelege sau în limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale locului de notificare sau comunicare. Această regulă ar trebui să se aplice și în cazul notificării sau al comunicării ulterioare după ce destinatarul și-a exercitat dreptul său de refuz. [...] Ar trebui să se prevadă posibilitatea înlocuirii notificării sau a comunicării unui act cu notificarea sau comunicarea către destinatar a unei traduceri a actului.”

4 Articolul 1 din regulamentul menționat, care definește domeniul de aplicare al acestuia, prevede la alineatul (1):

„Prezentul regulament se aplică în materie civilă sau comercială în cazul în care un act judiciar sau extrajudiciar trebuie să fie transmis dintr-un stat membru în altul pentru a fi notificat sau comunicat. Acesta nu se aplică, în special, în materie fiscală, vamală sau administrativă, nici în ceea ce privește răspunderea statului privind acte sau omisiuni în cadrul exercitării autorității publice (*acta iure imperii*).”

- 5 În temeiul articolului 2 din regulamentul menționat, statele membre desemnează „agențiile de transmitere” competente să transmită actele judiciare sau extrajudiciare în scopul notificării sau al comunicării în alt stat membru, precum și „agențiile de primire” competente să primească astfel de acte care provin din alt stat membru.
- 6 Articolul 4 din același regulament prevede:
- „(1) Actele judiciare sunt transmise direct și în termenul cel mai scurt între agențiile desemnate în temeiul articolului 2.
- (2) Transmiterea actelor [...] între agențiile de transmitere și cele de primire se poate face prin orice mijloace corespunzătoare, cu condiția ca actul primit să aibă un conținut conform și fidel cu cel al actului înaintat și ca toate informațiile conținute de acesta să poată fi citite cu ușurință.
- (3) Actul care urmează să fie trimis este însoțit de o cerere redactată folosind formularul tip prevăzut în anexa I. Formularul se completează în limba oficială a statului membru de destinație sau, în cazul în care există mai multe limbi oficiale în statul membru în cauză, în limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale locului unde urmează să se facă notificarea sau comunicarea, sau într-o altă limbă pe care statul membru respectiv a indicat că o acceptă. [...]
- [...]”
- 7 Articolul 5 din Regulamentul nr. 1393/2007 are următorul cuprins:
- „(1) Solicitantul este informat de către agenția de transmitere căreia acesta îi înaintează actul în vederea transmiterii, că destinatarul poate refuza primirea acestuia, dacă actul nu este redactat în una dintre limbile prevăzute la articolul 8.
- (2) Solicitantul suportă toate cheltuielile pentru traducere efectuate înainte de transmiterea actului [...]
- 8 Conform articolului 6 alineatul (1) din acest regulament, la primirea actului, agenția de primire expediază agenției de transmitere o confirmare de primire, în cel mai scurt termen și, în orice caz, în termen de șapte zile de la primire, prin cel mai rapid mijloc de transmitere, utilizând formularul tip prevăzut în anexa I.
- 9 Articolul 7 din regulamentul menționat prevede:
- „(1) Agenția de primire notifică sau comunică ori dispune notificarea sau comunicarea actului, fie în conformitate cu legislația statului membru de destinație, fie în modalitatea specială solicitată de agenția de transmitere, dacă o astfel de modalitate nu este incompatibilă cu legislația statului membru în cauză.
- (2) Agenția de primire ia toate măsurile necesare pentru efectuarea notificării sau a comunicării unui act cât mai curând posibil și, în orice caz, în termen de o lună de la primire. [...]
- 10 Potrivit articolului 8 din același regulament, intitulat „Refuzul primirii unui act”:
- „(1) Agenția de primire informează destinatarul, folosind formularul tip din anexa II, că acesta poate să refuze să primească actul de notificat sau de comunicat în momentul notificării sau al comunicării acestuia ori poate să returneze actul agenției de primire în termen de o săptămână, în cazul în care acesta nu este redactat sau însoțit de o traducere în una dintre următoarele limbi:
- (a) o limbă pe care destinatarul o înțelege sau

(b) limba oficială a statului membru de destinație sau, în cazul în care în acest stat membru există mai multe limbi oficiale, limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale locului în care urmează să se efectueze notificarea sau comunicarea.

(2) Atunci când agenția de primire este informată că destinatarul refuză să primească actul, în conformitate cu alineatul (1), aceasta informează imediat agenția de transmitere prin intermediul certificatului menționat la articolul 10 și returnează cererea și actele a căror traducere este solicitată.

(3) Dacă destinatarul a refuzat să primească actul în temeiul alineatului (1), notificarea sau comunicarea actului poate fi înlocuită cu notificarea sau comunicarea către destinatar, în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament, a actului însoțit de o traducere în una dintre limbile prevăzute la alineatul (1). În acest caz, data notificării sau comunicării actului este data la care actul însoțit de traducere este notificat sau comunicat în conformitate cu legislația statului membru de destinație. Cu toate acestea, în cazul în care, conform legislației unui stat membru, un act trebuie notificat sau comunicat într-un termen determinat, data care se ia în considerare în ceea ce privește reclamantul este data notificării sau a comunicării actului inițial [...]

[...]”

- 11 Formularul tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 se prezintă astfel:

INFORMAREA DESTINATARULUI CU PRIVIRE LA DREPTUL DE A REFUZA PRIMIREA UNUI ACT [Articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea și comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială (*)]	
RO:	
Documentul anexat este notificat sau comunicat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială.	
Puteți refuza primirea actului în cazul în care acesta nu este redactat sau însoțit de o traducere într-una dintre limbile pe care le înțelegeți sau în limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale locului de notificare sau comunicare.	
Dacă doriți să exercitați acest drept, refuzați primirea actului în momentul notificării sau al comunicării, transmitând acest lucru direct persoanei care notifică sau comunică actul, ori returnați actul la adresa indicată mai jos, în termen de o săptămână, precizând că refuzați primirea acestuia.	
ADRESĂ:	
1. Nume:	
2. Adresă:	
2.1. Stradă și număr/C.P.:	
2.2. Localitate și cod poștal:	
2.3. Țara:	
3. Tel.:	
4. Fax (*):	
5. E-mail (*):	
DECLARAȚIA DESTINATARULUI:	
Refuz primirea actului anexat deoarece acesta nu este redactat sau însoțit de o traducere în una dintre limbile pe care le înțeleg sau în limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale locului de notificare sau comunicare.	
Înțeleg următoarea (următoarele) limbă (limbi):	
Bulgară ☐	Lituaniană ☐
Spaniolă ☐	Maghiară ☐
Cehă ☐	Malteză ☐
Germană ☐	Olandeză ☐
Estonă ☐	Polonă ☐
Grecă ☐	Portugheză ☐
Engleză ☐	Română ☐
Franceză ☐	Slovacă ☐
Irlandeză ☐	Slovenă ☐
Italiană ☐	Finlandeză ☐
Letonă ☐	Suedeză ☐
Altele ☐	vă rugăm, precizați:
Întocmită la:	
Data:	
Semnătura și/sau ștampila:	

(*) Element facultativ.

- 12 Articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007 prevede:

„În cazul în care formalitățile privind notificarea sau comunicarea actului au fost finalizate, se redactează un certificat de îndeplinire a acestor formalități, utilizând formularul tip prevăzut în anexa I, și se transmite agenției de transmitere [...]”

- 13 Articolul 19 alineatul (1) din acest regulament prevede că, atunci când o citație sau un act echivalent a trebuit să fie transmis într-un alt stat membru în vederea notificării sau a comunicării și când pârâtul nu s-a prezentat la înfățișare, pronunțarea hotărârii de către instanța din statul membru de transmitere se suspendă până când se stabilește dacă citația a fost notificată sau comunicată conform unei proceduri prevăzute de dreptul intern al statului membru de destinație sau acest act a fost în fapt remis pârâtului sau la domiciliul acestuia prin alt mijloc prevăzut de regulamentul menționat, precum și dacă, în oricare dintre aceste situații, transmiterea a avut loc în timp util pentru ca pârâtul amintit să își poată pregăti apărarea.

Dreptul cipriot

- 14 Articolul D.48 din Codul de procedură civilă prevede printre altele:

„12. Orice ordonanță este obligatorie de la data prevăzută în cuprinsul acesteia pentru persoana la cererea căreia a fost adoptată, precum și pentru toate părțile din proces cărora cererea le-a fost notificată în mod corespunzător. În cazul în care uneia dintre părți nu i-a fost notificată cererea în mod corespunzător, ordonanța menționată va fi obligatorie pentru ea numai de la data la care i se notifică o copie conformă a cererii.

13. Atunci când, în conformitate cu prezentul cod, se notifică o ordonanță dată în urma unei cereri *ex parte*, se notifică în același timp și cererea *ex parte*, precum și declarația sub jurământ care, eventual, o însoțește.”

Litigiile principale și întrebările preliminare

- 15 Rezultă din decizia de trimitere că Alpha Panareti Public Ltd a vândut intimaților din litigiile principale bunuri imobile situate pe teritoriul cipriot. Aceste bunuri au fost achiziționate prin intermediul unor credite bancare acordate de Alpha Bank.

- 16 În vederea obținerii plății soldului fiecăruia dintre creditele acordate, Alpha Bank a chemat în judecată în fața unei instanțe cipriote atât pe intimații din litigiile principale, cât și pe vânzător, care a garantat fiecare credit prin ipotecarea bunurilor imobile.

- 17 Dat fiind că intimații din litigiile principale aveau reședința permanentă în Regatul Unit, instanța cipriotă de prim grad a dat, ca urmare a unei cereri a Alpha Bank (cerere *ex parte*), o ordonanță privind notificarea cererii de chemare în judecată cumpărătorilor în afara teritoriului cipriot, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului nr. 1393/2007.

- 18 Astfel, au fost notificate intimaților din litigiile principale următoarele documente:

- o copie conformă a cererii de chemare în judecată și a unei note referitoare la aceasta („notice of writ”) în limbile greacă și engleză;
- o copie conformă a ordonanței jurisdicționale prin care se autoriza notificarea în afara Ciprului, numai în limba greacă, și
- o copie conformă a declarației sub prestare de jurământ a traducătoarei care certifică conformitatea cu originalul a traducerii în limba engleză a actului de sesizare a instanței.

- 19 Declarând în același timp că se înfățișează cu rezerve, intimații din litigiile principale s-au prezentat în fața instanței cipriote de prim grad pentru a solicita anularea notificării, invocând faptul că aceasta nu îndeplinea condițiile prevăzute la articolul 8 din Regulamentul nr. 1393/2007 și la articolul D.48 norma 13 din Codul de procedură civilă cipriot, întrucât nu au fost notificate:

- o copie a cererii *ex parte* în temeiul respectivului articol D.48 norma 13;
- o traducere în limba engleză a ordonanței referitoare la notificarea în afara Ciprului;
- un certificat pe formularul tip astfel cum este prevăzut la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007, și
- o scrisoare explicativă cu privire la documentele de notificat.

- 20 Reiese din dosarul aflat la dispoziția Curții că, în ordonanța jurisdicțională sus-menționată, care autorizează notificarea cererii de chemare în judecată în afara teritoriului cipriot și care nu a făcut obiectul unei traduceri, pe de o parte, termenul acordat părților pentru a se prezenta în fața instanței cipriote a fost semnificativ mai lung decât cel indicat în această privință în actul de sesizare a instanței. Pe de altă parte, această ordonanță cuprindea precizarea potrivit căreia, în cazul în care avizul de înfățișare nu era depus în termenul menționat în ordonanța amintită, se considera că orice cerere ulterioară este notificată părții în cauză din momentul în care o copie a acesteia este afișată la Tribunalul Regional din Paphos (Eparchiako Dikastirio Paphos) pentru o perioadă de cinci zile.
- 21 Deși Alpha Bank a răspuns că notificarea la care s-a procedat în speță a fost legală, din moment ce părțile chemate în judecată au luat cunoștință de existența acțiunii jurisdicționale formulate și de obiectul acesteia, instanța cipriotă de prim grad a anulat respectiva notificare considerând că omisiunile reproșate de intimații din litigiile principale constituiau atât o încălcare a dispozițiilor din Codul de procedură civilă cipriot, cât și a celor din Regulamentul nr. 1393/2007. Astfel, destinatarii ar fi fost privați de posibilitatea de a lua cunoștință de conținutul tuturor documentelor relevante și, în plus, nu ar fi fost informați, prin intermediul formularului prevăzut în anexa II la acest regulament, cu privire la dreptul lor de a refuza primirea ordonanței în limba greacă neînsoțită de o traducere în limba engleză.
- 22 Sesizată cu apelul declarat de Alpha Bank, instanța de trimitere a statuat că anularea notificării efectuate de instanța de prim grad nu era justificată în măsura în care se întemeia pe încălcarea dreptului național.
- 23 Cu toate acestea, instanța de trimitere are îndoieli cu privire la consecințele în speță ale împrejurării că autoritățile competente din Regatul Unit nu au considerat util să notifice intimaților din litigiile principale formularul tip prevăzut la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007 și care figurează în anexa II la acesta.
- 24 Desigur, regulamentul menționat ar urmări să echilibreze drepturile reclamanților și ale părților în scopul garantării dreptului la un proces echitabil, astfel încât ar trebui ca părătul să aibă cunoștință deplină de actul de sesizare a instanței, însă nu ar rezulta că, în cauzele principale, drepturile intimaților din litigiile principale ar fi fost încălcate, întrucât aceștia s-ar fi prezentat în timp util în fața instanței cipriote și nu ar fi specificat nici natura, nici consecințele concrete ale „inducerii în eroare” ale cărei victime pretind că au fost. Cu toate acestea, potrivit instanței de trimitere, Regulamentul nr. 1393/2007 nu precizează care documente trebuie notificate în orice împrejurări. Pe de altă parte, instanța menționată arată că Curtea nu a statuat încă asupra problemelor dacă notificarea formularului tip prevăzut în anexa II la acest regulament este necesară în toate cazurile și dacă omisiunea de a proceda la notificare atrage în mod necesar nulitatea procedurii.
- 25 În aceste condiții, Curtea Supremă a Republicii Cipru a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Notificarea formularului tip prevăzută de Regulamentul nr. 1393/2007 este necesară în toate cazurile sau sunt admise excepții?
- 2) Dacă această notificare este considerată necesară în toate cazurile, omisiunea de a proceda la aceasta în cazul în speță constituie un motiv de nulitate a notificării?
- 3) În cazul unui răspuns negativ, este conformă cu spiritul Regulamentului nr. 1393/2007 notificarea la avocatul intimaților care au acceptat să se prezinte la înfățișare cu rezerve, avocat care s-a obligat față de clienți să primească notificarea, sau este necesară o nouă notificare conformă procedurii prevăzute de Regulamentul nr. 1393/2007?”

Cu privire la întrebările preliminare

- 26 Prin intermediul celor trei întrebări preliminare, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită să se stabilească, în esență, dacă articolul 8 din Regulamentul nr. 1393/2007 trebuie interpretat în sensul că informarea, prin intermediul formularului tip prevăzut în anexa II la acest regulament, a destinatarului actului de notificat sau de comunicat cu privire la dreptul său de a refuza primirea acestui act este necesară în toate împrejurările și, dacă este cazul, care sunt consecințele juridice care rezultă din omisiunea informării prin intermediul formularului amintit.

Cu privire la caracterul obligatoriu al formularului tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007

- 27 În ceea ce privește acest prim aspect invocat prin întrebările adresate, astfel cum au fost reformulate, este necesar să se constate că textul articolului 8 din Regulamentul nr. 1393/2007 nu permite, în sine, să se răspundă la acesta în mod util.
- 28 Conținutul dispoziției menționate trebuie stabilit, așadar, prin plasarea acesteia în context. În acest scop, este necesar să se examineze obiectivele urmărite de Regulamentul nr. 1393/2007, precum și sistemul pe care îl instituie și în care se inserează articolul 8 din acesta (a se vedea în acest sens Hotărârea Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, punctul 45).
- 29 În ceea ce privește, în primul rând, obiectivele Regulamentului nr. 1393/2007, trebuie arătat că acesta, adoptat în temeiul articolului 61 litera (c) CE, urmărește să instituie, astfel cum reiese din considerentul (2) al acestuia, un mecanism de notificare și de comunicare intracomunitar a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială, în perspectiva bunei funcționări a pieței interne (a se vedea Hotărârea Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, punctul 29, și Hotărârea Fahrenbrock și alții, C-226/13, EU:C:2015:383, punctul 40).
- 30 Astfel, în scopul îmbunătățirii eficienței și a celerității procedurilor judiciare și al asigurării unei bune administrări a justiției, regulamentul menționat prevede principiul unei transmiteri directe a actelor judiciare și extrajudiciare între statele membre (a se vedea Hotărârea Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, punctul 3), ceea ce are ca efect simplificarea și accelerarea procedurilor. Aceste obiective sunt amintite în considerentele (6)-(8) ale acestuia.
- 31 Totuși, după cum a statuat deja Curtea în mai multe rânduri, obiectivele menționate nu pot fi atinse prin subminarea, în orice mod, a dreptului la apărare al destinatarilor acestora, care decurge din dreptul la un proces echitabil, consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și la articolul 6 paragraful (1) din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (a se vedea printre altele Hotărârea Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, punctul 35 și jurisprudența citată).
- 32 În această privință, trebuie să se asigure nu numai ca destinatarul unui act să primească în mod real actul în cauză, ci și ca acesta să fie în măsură să cunoască și să înțeleagă în mod efectiv și complet sensul și conținutul acțiunii inițiate împotriva sa în străinătate, astfel încât să își poată valorifica în mod util drepturile în statul membru de origine [a se vedea în acest sens Hotărârea Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, punctele 36 și 41, precum și, prin analogie în ceea ce privește Regulamentul (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind notificarea și comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială (JO L 160, p. 37, Ediție specială, 19/vol. 1, p. 161), care a precedat Regulamentul nr. 1393/2007, Hotărârea Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, punctele 64 și 73].

- 33 Din această perspectivă, Regulamentul nr. 1393/2007 va trebui interpretat, aşadar, astfel încât să se garanteze, în fiecare caz concret, un just echilibru între interesele reclamantului şi cele ale pârâtului, destinatar al actului, prin intermediul unei concilieri a obiectivelor privind eficienţa şi celeritatea transmiterii actelor de procedură cu cerinţa de a asigura o protecţie adecvată a dreptului la apărare al destinatarului acestor acte (a se vedea Hotărârea Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, punctul 48, precum şi Hotărârea Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, punctul 36).
- 34 În ceea ce priveşte, în al doilea rând, sistemul instituit de Regulamentul nr. 1393/2007 în scopul realizării acestor obiective, trebuie arătat că, astfel cum rezultă din coroborarea articolului 2 cu articolul 4 alineatul (1) din respectivul regulament, interpretate în lumina considerentului (6) al acestuia, transmiterea actelor se efectuează, în principiu, între „agenţiile de transmitere” şi „agenţiile de primire” desemnate de statele membre (a se vedea Hotărârea Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, punctul 30). În temeiul articolului 4 din regulamentul menţionat, actul sau actele judiciare de notificat sau de comunicat sunt transmise direct şi în termenul cel mai scurt, prin orice mijloace adecvate, de agenţia de transmitere către agenţia de primire.
- 35 Conform articolului 5 alineatul (1) din acest regulament, agenţia de transmitere trebuie să atragă atenţia solicitantului asupra riscului unui eventual refuz al destinatarului de a primi un act care nu este redactat în una dintre limbile prevăzute la articolul 8 din regulamentul menţionat. Revine totuşi solicitantului sarcina să decidă dacă este necesar să efectueze o traducere a actului în cauză, al cărei cost trebuie, pe de altă parte, să îl suporte, potrivit articolului 5 alineatul (2) din acelaşi regulament.
- 36 În ceea ce priveşte agenţia de primire, aceasta are sarcina de a proceda în mod efectiv la notificarea sau la comunicarea actului către destinatar, astfel cum prevede articolul 7 din Regulamentul nr. 1393/2007. În acest context, ea trebuie, pe de o parte, să informeze agenţia de transmitere cu privire la toate elementele relevante ale acestei operaţiuni prin transmiterea formularului tip prevăzut în anexa I la acest regulament şi, pe de altă parte, conform articolului 8 alineatul (1) din acesta, să aducă la cunoştinţa destinatarului că are posibilitatea de a refuza primirea actului în cazul în care acesta nu este redactat sau tradus în una dintre limbile menţionate la această dispoziţie, şi anume fie într-o limbă pe care persoana interesată o înţelege, fie în limba oficială a statului membru de destinaţie sau, dacă este cazul, în una dintre limbile oficiale ale locului în care urmează să se efectueze notificarea sau comunicarea, limbi pe care destinatarul se prezumă că le cunoaşte. În cazul în care i se opune efectiv un astfel de refuz de către acesta din urmă, el are, în plus, sarcina, în temeiul alineatelor (2) şi (3) ale aceluiaşi articol, să informeze imediat despre aceasta agenţia de transmitere şi să returneze cererea şi actul a cărui traducere este solicitată.
- 37 În schimb, agenţiile menţionate nu trebuie să se pronunţe asupra problemelor de natură substanţială precum cele privind limba sau limbile pe care le înţelege destinatarul actului şi dacă actul trebuie sau nu trebuie însoţit de o traducere în una dintre limbile menţionate la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007.
- 38 Orice altă interpretare ar fi astfel de natură să ridice probleme juridice susceptibile să dea naştere unui contencios care ar întârzia şi ar îngreuna procedura de transmitere a actelor de la un stat membru la altul.
- 39 În cauzele principale, reiese însă din dosarul prezentat Curţii că agenţia de primire a considerat că ordonanţa privind autorizarea notificării actului în străinătate nu trebuia să facă obiectul unei traduceri şi a dedus de aici că nu trebuia să ataşeze la actul în cauză formularul tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007.
- 40 Totuşi, acest regulament nu conferă agenţiei de primire nicio putere pentru a aprecia dacă condiţiile în care destinatarul unui act poate refuza să îl primească, care figurează la articolul 8 alineatul (1) din acesta, sunt sau nu sunt îndeplinite.

- 41 Dimpotrivă, incumbă numai instanței naționale sesizate în statul membru de origine sarcina să statueze asupra chestiunilor de această natură, din moment ce reclamantul și pârâtul au păreri diferite asupra acestora.
- 42 În această privință, după ce a inițiat procedura de notificare sau de comunicare prin stabilirea actului sau a actelor relevante în acest scop, instanța respectivă nu se va pronunța decât după ce destinatarul unui act a refuzat în mod efectiv să îl primească pentru motivul că nu a fost redactat într-o limbă pe care o înțelege sau se prezumă că o înțelege. Astfel, instanța menționată va trebui să verifice, la cererea reclamantului, dacă un asemenea refuz a fost sau nu a fost justificat (a se vedea prin analogie Hotărârea Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, punctul 85). În acest scop, ea va trebui să ia în considerare în mod corespunzător toate elementele dosarului pentru ca, pe de o parte, să determine cunoștințele lingvistice ale destinatarului actului (a se vedea Hotărârea Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, punctul 80) și, pe de altă parte, să decidă dacă este necesară, ținând seama de natura actului de care este vorba, o traducere a acestuia.
- 43 În definitiv, instanța menționată va trebui, în fiecare caz în speță, să asigure ca drepturile respective ale părților în cauză să fie protejate în mod echilibrat, punând în balanță obiectivul privind eficiența și celeritatea notificării sau a comunicării în interesul reclamantului și cel privind protecția efectivă a dreptului la apărare al destinatarului.
- 44 Acestea fiind precizate, trebuie adăugat, cu privire la sistemul instituit de Regulamentul nr. 1393/2007, că respectivul regulament prevede și utilizarea a două formulare tip prevăzute în anexa I și, respectiv, în anexa II la acesta.
- 45 În această privință, trebuie precizat, pe de o parte, că Regulamentul nr. 1393/2007 nu cuprinde nicio excepție de la utilizarea formularelor amintite.
- 46 Dimpotrivă, după cum reiese din considerentul (11) al aceluiași regulament, formularele tip prevăzute de acesta „ar trebui să fie utilizate”, întrucât contribuie, cu respectarea drepturilor respective ale părților în cauză și după cum reiese din considerentul (7) al Regulamentului nr. 1393/2007, la simplificarea și la transparentizarea procedurii de transmitere a actelor, garantând astfel atât lizibilitatea acestuia, cât și securitatea transmiterii lui.
- 47 Pe de altă parte, formularele menționate constituie, după cum se menționează în considerentul (12) al acestui regulament, instrumente prin intermediul cărora destinatarul sunt informați despre posibilitatea de care dispun de a refuza primirea actului de notificat sau de comunicat.
- 48 În lumina acestor considerații trebuie determinat domeniul de aplicare exact care trebuie recunoscut formularului tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 și, pe cale de consecință, articolului 8 alineatul (1) din acesta, care privește comunicarea formularului menționat destinatarului actului.
- 49 În această privință, după cum reiese din însuși textul titlului și din conținutul formularului menționat, posibilitatea de a refuza primirea actului de notificat sau de comunicat, astfel cum este prevăzută la articolul 8 alineatul (1) amintit, este calificată ca fiind un „drept” al destinatarului acestui act.
- 50 Or, pentru ca respectivul drept conferit de legiuitorul Uniunii Europene să își poată produce efectele în mod util, el trebuie adus la cunoștința destinatarului actului în scris. În sistemul instituit de Regulamentul nr. 1393/2007, această informație îi este furnizată prin intermediul formularului tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007, în același mod în care reclamantul este informat, de la începutul procedurii, prin intermediul formularului tip prevăzut în anexa I la regulamentul menționat cu privire la existența acestui drept al destinatarului actului.

- 51 Rezultă că este necesar să se considere că articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007 cuprinde două enunțuri cu certitudine legate, însă nu mai puțin distincte, și anume, pe de o parte, dreptul material al destinatarului actului de a refuza primirea acestuia, pentru simplul motiv că nu este redactat sau însoțit de o traducere într-o limbă pe care se prezumă că o înțelege și, pe de altă parte, informația formală privind existența dreptului menționat adusă la cunoștința acestuia de agenția de primire. Cu alte cuvinte și contrar a ceea ce agenția de primire pare a fi admis în cauzele principale, condiția privind regimul lingvistic al actului nu se raportează la informarea destinatarului de către agenția de primire, ci exclusiv la dreptul de refuz rezervat acestuia.
- 52 În definitiv, formularul tip prevăzut în anexa I la acest regulament efectuează o distincție netă între aceste două aspecte, făcând referire, în rubrici diferite, la informarea în scris a destinatarului actului despre dreptul său de a refuza primirea acestuia și la exercitarea efectivă a dreptului respectiv.
- 53 În aceste condiții, rezultă că refuzul însuși este în mod cert condiționat în mod clar, în sensul că destinatarul actului nu poate face uz de acesta în mod valabil decât în ipoteza în care actul în cauză nu este redactat sau însoțit de o traducere fie într-o limbă pe care o înțelege, fie în limba oficială a statului membru de destinație sau, în cazul în care există mai multe limbi oficiale în statul membru în cauză, în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale locului unde urmează să se facă notificarea sau comunicarea [a se vedea în acest sens considerentul (10) al Regulamentului nr. 1393/2007]. Astfel cum reiese din cuprinsul punctului 42 din prezenta hotărâre, incumbă în definitiv instanței sesizate sarcina de a decide dacă această condiție este îndeplinită, verificând dacă refuzul opus de destinatarul actului este sau nu este justificat.
- 54 Nu este mai puțin adevărat că exercitarea acestui drept de refuz presupune că destinatarul actului a fost informat în mod corespunzător, în prealabil și în scris, despre existența dreptului său.
- 55 Prin urmare, agenția de primire, atunci când notifică sau comunică ori dispune notificarea sau comunicarea unui act către destinatarul acestuia, este ținută, în toate cazurile, să atașeze la actul în cauză formularul tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 prin care acest destinatar este informat despre dreptul său de a refuza primirea actului respectiv.
- 56 Mai trebuie precizat că o asemenea obligație nu creează dificultăți speciale pentru agenția de primire, dat fiind că este suficient ca această agenție să atașeze la actul de notificat sau de comunicat textul pretipărit, așa cum este prevăzut de regulamentul menționat în fiecare dintre limbile oficiale ale Uniunii.
- 57 Astfel, interpretarea care precedă este de natură atât să garanteze transparența prin punerea destinatarului unui act în măsură să cunoască întinderea drepturilor sale, cât și să permită o aplicare uniformă a Regulamentului nr. 1393/2007 (a se vedea prin analogie Hotărârea Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, punctul 46, precum și Hotărârea Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, punctul 60), fără a cauza vreo întârziere în transmiterea actului respectiv, ci, dimpotrivă, contribuind la simplificarea și la facilitarea acesteia.
- 58 Prin urmare, este necesar să se considere că agenția de primire este ținută, în orice împrejurări și fără a dispune în această privință de o marjă de apreciere, să informeze destinatarul unui act despre dreptul său de a refuza primirea acestuia prin utilizarea sistematică în acest scop a formularului tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007.

Cu privire la consecințele omisiunii de informare prin intermediul formularului tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007

- 59 În ceea ce privește acest al doilea aspect invocat prin întrebările preliminare, astfel cum au fost reformulate, este necesar să se arate că articolul 8 din Regulamentul nr. 1393/2007, referitor la refuzul primirii actului, nu cuprinde dispoziții privind consecințele juridice care rezultă din lipsa informării destinatarului unui act, prin intermediul formularului tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007, despre dreptul său de a refuza primirea acestuia.
- 60 Pe de altă parte, nu reiese din nicio dispoziție a acestui regulament că o astfel de lipsă atrage nulitatea procedurii de notificare sau de comunicare.
- 61 În plus, în ceea ce privește consecințele refuzului destinatarului unui act de a-l primi pentru motivul că actul respectiv nu a fost însoțit de o traducere într-o limbă pe care o înțelege sau în limba oficială a statului membru de destinație, Curtea a considerat deja, în legătură cu Regulamentul nr. 1348/2000, care a precedat Regulamentul nr. 1393/2007, că nu trebuia să se pronunțe nulitatea procedurii, ci să se permită expeditorului, în schimb, să remedieze lipsa documentului necesar prin trimiterea traducerii solicitate (a se vedea în acest sens Hotărârea Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, punctele 38 și 53).
- 62 Regulamentul nr. 1393/2007 a consacrat în prezent acest principiu la articolul 8 alineatul (3) din acesta.
- 63 Or, o soluție similară trebuie reținută în ipoteza în care agenția de primire a omis să transmită destinatarului unui act formularul tip prevăzut în anexa II la acest din urmă regulament.
- 64 Astfel, omisiunea de a transmite formularul tip menționat și refuzul de a primi un act pentru lipsa unei traduceri corespunzătoare sunt strâns legate întrucât, în aceste două situații, se poate aduce atingere exercitării de către destinatarul unui asemenea act a dreptului său de a refuza primirea actului în cauză.
- 65 Rezultă, așadar, că este adecvat să se considere că în aceste două situații trebuie să se aplice consecințe juridice identice.
- 66 Pe de altă parte, pronunțarea nulității fie a actului de notificat sau de comunicat, fie a procedurii de notificare sau de comunicare ar fi incompatibilă cu obiectivul urmărit de Regulamentul nr. 1393/2007, care constă în prevederea unui mod de transmitere direct, rapid și eficient între statele membre a actelor în materie civilă și comercială.
- 67 În aceste condiții, trebuie să fie posibilă remedierea omisiunii de informare prin intermediul formularului tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007.
- 68 În ceea ce privește modalitățile unei astfel de soluții, trebuie amintit că nu există decât două împrejurări în care notificarea și comunicarea unui act judiciar între statele membre nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1393/2007: pe de o parte, atunci când domiciliul sau reședința obișnuită a destinatarului este necunoscută și, pe de altă parte, atunci când acesta din urmă a numit un reprezentant autorizat în statul în care este pendinte procedura jurisdicțională (a se vedea Hotărârea Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, punctul 24).
- 69 În schimb, în celelalte ipoteze, din moment ce destinatarul unui act judiciar domiciliază pe teritoriul unui alt stat membru, notificarea sau comunicarea acestui act intră în mod necesar în domeniul de aplicare al regulamentului menționat și, prin urmare, astfel cum prevede articolul 1 alineatul (1) din acesta, trebuie să fie efectuată prin mijloacele prevăzute de însuși regulamentul respectiv în acest scop (a se vedea Hotărârea Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, punctul 25).

- 70 În consecință, trebuie să se recurgă numai la Regulamentul nr. 1393/2007 în scopul remedierii unei omisiuni precum cea în discuție în litigiile principale.
- 71 O astfel de soluție este, de altfel, susținută de necesitatea unei aplicări uniforme a regulamentului amintit (a se vedea în acest sens Hotărârea Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, punctul 60, precum și jurisprudența citată).
- 72 Într-o situație precum cea din cauzele principale, incumbă, așadar, agenției de primire sarcina de a-i informa imediat pe destinatarii actului despre dreptul lor de a refuza primirea acestuia, prin transmiterea, în temeiul articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007, a formularului tip prevăzut în anexa II la acest regulament.
- 73 Trebuie adăugat că, în ipoteza în care, ca urmare a acestei informări, destinatarii respectivi ar face uz de dreptul lor de a refuza primirea actului în cauză, ar incumba instanței naționale sesizate în statul membru de origine sarcina de a decide dacă un astfel de refuz, ținând seama de toate elementele din speță, este sau nu este justificat, astfel cum s-a expus la punctele 41-43 din prezenta hotărâre.
- 74 În ipoteza în care această instanță ar concluziona că refuzul primirii actului în cauză este întemeiat, versiunea tradusă a acestuia tot ar trebui prezentată destinatarilor, potrivit modalităților prevăzute de Regulamentul nr. 1393/2007 și în special la articolul 8 alineatul (3) din acesta.
- 75 În schimb, Regulamentul nr. 1393/2007 nu prevede ca notificarea unui act să poată fi efectuată în mod valabil mandatarilor destinatarilor care au acceptat să se înfățișeze cu rezerve la instanța sesizată în statul membru de origine, numai în scopul de a contesta legalitatea procedurii.
- 76 În consecință, este necesar să se considere că împrejurarea că agenția de primire, atunci când notifică sau comunică un act destinatarului acestuia, nu a atașat formularul tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 nu constituie un motiv de nulitate a procedurii, ci o omisiune care trebuie îndreptată în conformitate cu dispozițiile prevăzute de acest regulament.
- 77 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la cele trei întrebări adresate că Regulamentul nr. 1393/2007 trebuie interpretat în sensul că:
- agenția de primire este ținută, în toate împrejurările și fără a dispune în această privință de o marjă de apreciere, să informeze destinatarul unui act despre dreptul său de a refuza primirea acestuia prin utilizarea sistematică în acest scop a formularului tip prevăzut în anexa II la regulamentul menționat și
 - împrejurarea că această agenție, atunci când notifică sau comunică un act destinatarului acestuia, nu a atașat formularul tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 nu constituie un motiv de nulitate a procedurii, ci o omisiune care trebuie îndreptată în conformitate cu dispozițiile prevăzute de acest regulament.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 78 Întrucât, în privința părților din litigiile principale, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială („notificarea sau comunicarea actelor”) și abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului trebuie interpretat în sensul că:

- **agenția de primire este ținută, în toate împrejurările și fără a dispune în această privință de o marjă de apreciere, să informeze destinatarul unui act despre dreptul său de a refuza primirea acestuia prin utilizarea sistematică în acest scop a formularului tip prevăzut în anexa II la regulamentul menționat și**
- **împrejurarea că această agenție, atunci când notifică sau comunică un act destinatarului acestuia, nu a atașat formularul tip prevăzut în anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 nu constituie un motiv de nulitate a procedurii, ci o omisiune care trebuie îndreptată în conformitate cu dispozițiile prevăzute de acest regulament.**

Semnături